

Від «Радіо Свобода» до камер СБУ: історія білоруської журналістки Інни Кардаш, яку звинувачують у шпигунстві для КДБ

Читати на російській

Додати на Google+ Додати на Facebook

Від «Радіо Свобода» до камер СБУ: історія білоруської журналістки Інни Кардаш, яку звинувачують у шпигунстві для КДБ

У січні Служба безпеки України затримала в Києві білоруську журналістку Інну Кардаш за підозрою в шпигунстві на користь КДБ. У Білорусі вона писала для Радіо Свобода, була власною кореспонденткою київського телеканалу "112 Україна", а в 2020-му переїхала до Києва й влаштувалася в інформагентство "Интерфакс-Україна".

За весь цей час Кардаш ніколи не проявляла симпатій до режиму Лукашенка, її навіть затримували під час протестів опозиції в Мінську. Але, за версією слідства, вона була на зв'язку з представником КДБ ще з 2019 року, а у 2025-му її задержували. Як стверджує СБУ, після цього вона влаштувалася в Координаційний штаб з питань поводження з військовополоненими й передавала звідти таємні документи. Кардаш вини не визнає.

Журналісти Суспільного поспілкувались із колишніми колегами Кардаш, побувало в неї на судах та розповідає про її шлях від роботи в незалежних медіа до арешту за роботу на КДБ.

"Під прикриттям журналістської діяльності"

27 січня СБУ заявила, що разом із головним управлінням розвідки її запобігла проникненню агенти білоруського КДБ до підрозділів Сил оборони.

"За результатами багатоступінчастої спеоперації в Києві затримано глибоко засекреченого шпигуна, яка працювала на КДБ РБ із 2015 року", — висловив в пресреліз СБУ.

На опублікованому спецслужбою відео екіпіровані бійці затримують імовірно агентку в кафе. Вони штовхають на підлогу чоловіка, з яким вона сиділа за столиком, а тоді вручають їй якісь документи.

У пресреліз СБУ уточнило, що "вороже завдання виконувала 35-річна громадянка Білорусі", яка "діяла під прикриттям журналістської діяльності та використовувала цю роботу та зв'язки своїх колег для розширення особистих контактів серед українських політиків, військових та іноземних дипломатів". За даними спецслужби, вона "збирала розвіддані про діяльність китайських дипломатів в Україні та влаштувалася до одного зі штабних підрозділів воєнних підрозділів нашої держави".

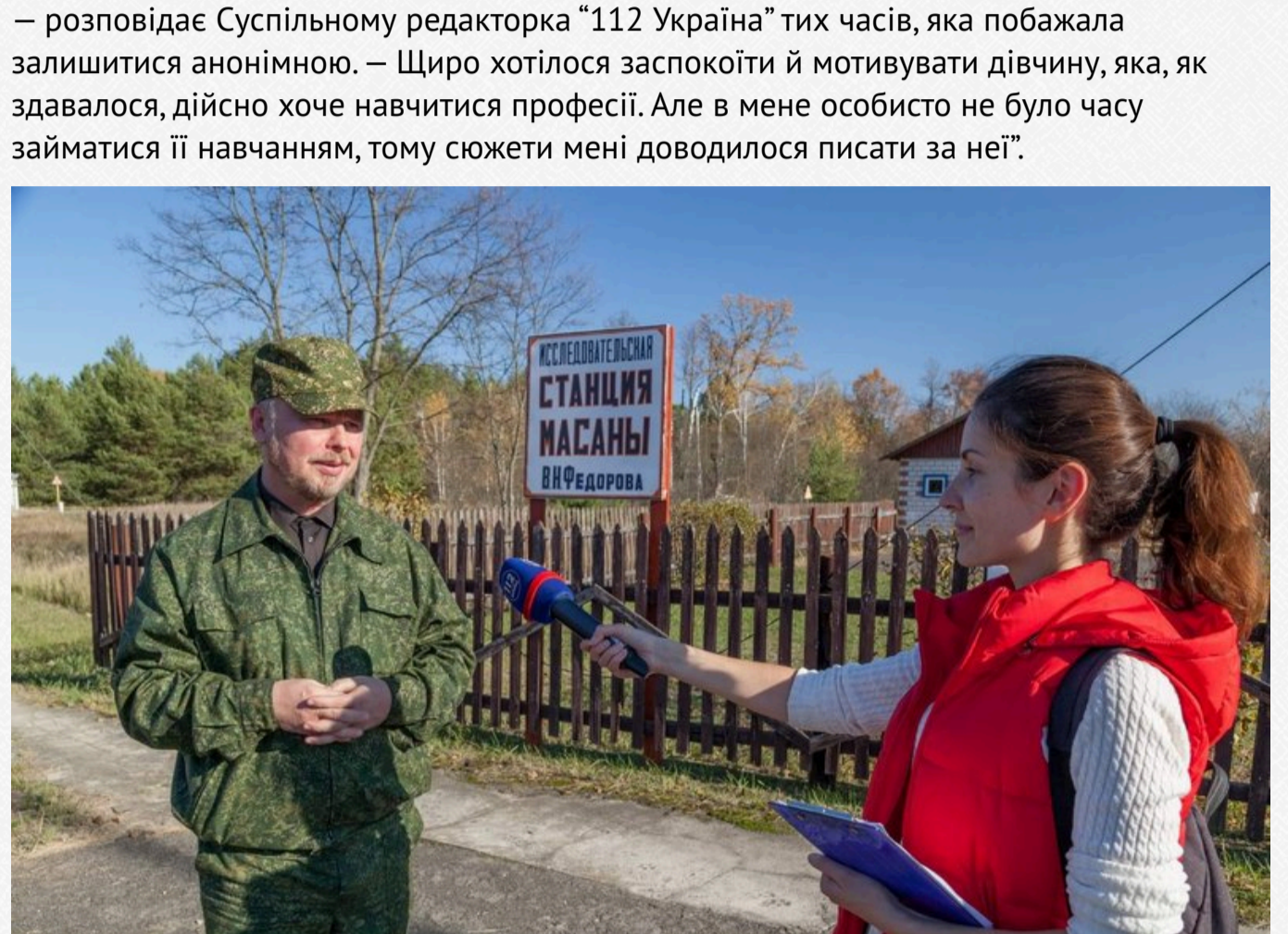
Згодом стало відомо, що затриману звали Інна Кардаш. Вона народилася у місті Заслав'я неподалік Мінська. На її сторінці у Facebook вказано, що вона навчалася журналістики у Європейському гуманітарному університеті, який після закриття білоруською владою в 2004 році переїхав до Вільнюса.

У 2016 році її перші матеріали опублікувала білоруська служба Радіо Свобода — усі стосувалися України. Зокрема, Кардаш записала інтерв'ю з білоруським добровольцем, який брав участь в АТО, та з перемовником із боку України в мінській "тристоронній контактній групі" Романом Безсмертним. Матеріал вийшов під прощним заголовком "Росія може використати Білорусь як плацдарм для нападу на Україну".

"Ті були потрібні публікації у ЗМІ для звіту в університет, вона запропонувала свої тексти мінському бюро, — цитує Радіо Свобода свого співробітника, який працював у білоруському бюро в ті часи

Через рік Кардаш влаштовується власним кореспондентом телеканалу "112 Україна" в Мінську й готує сюжети про події, пов'язані з Україною. Редактори, які з нею працювали, розповіли Суспільному, що робота давалася Кардаш важко: вона не мала досвіду на телебаченні й не говорила українською.

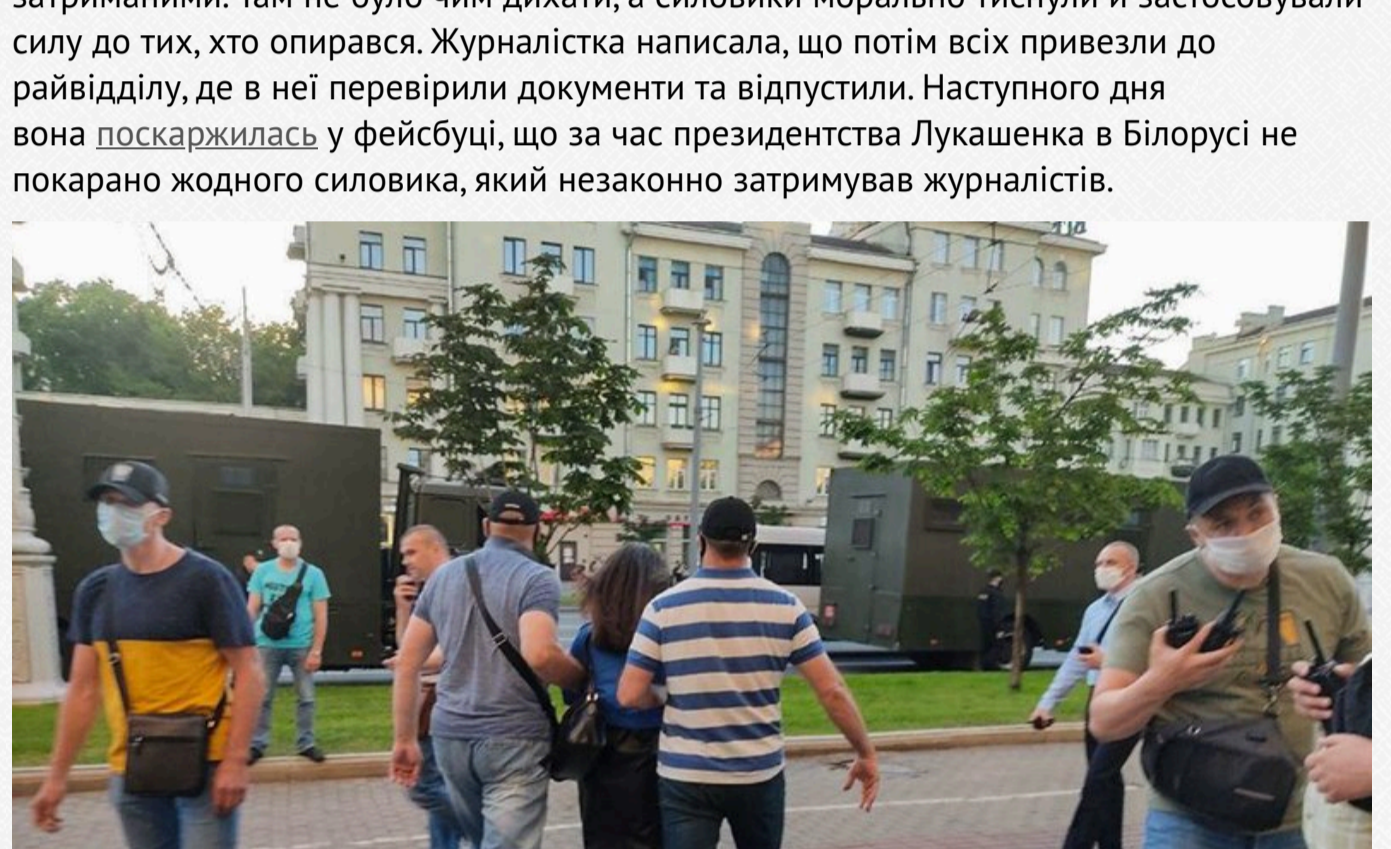
"Ті треба було всього навчити. Зрозуміло, що в неї нічого не виходило. Найкрасивіший спогод — вона починала плакати, щойно ми починали тренувати включення наживо, — розповідає Суспільному редакторка "112 Україна" тих часів, яка побажала залишитися анонімною. — Щиро хотілося заспокоїти й мотивувати дівчину, яка, як здавалося, дійсно хоче навчитися професії. Але в мене особисто не було часу займатися її навчанням, тому сюжети мені доводилося писати за неї".

Кардаш робить матеріал із зони відчуження в Гомельській області для телеканалу "112 Україна". Білорусь, листопад 2019 року, сторінка Інни Кардаш у facebook

"Я побачив, що людина неспроможна"

У червні 2020 році Кардаш висвітлювала масові протести прихильників опозиції напередодні виборів, де її разом з іншими журналістами затримали силовики в цивільному. Кардаш писала, що її посадили в автозак, який дуже швидко заповнився затриманими. Там не було чим дихати, а силовики морально тиснули й застосовували силу до тих, хто опирався. Журналістка написала, що потім всіх привезли до райвідділу, де в неї перевірили документи та відпустили. Наступного дня вона поскаржилась у фейсбук, що за час президентства Лукашенка в Білорусі не покарано жодного силовика, який незаконно затримував журналістів.

Момент затримання Інни Кардаш білоруськими силовиками в Мінську під час протестів опозиції 19 червня 2020 року. Марія Войтович/сторінка Інни Кардаш у facebook

Невдовзі Кардаш переїхала до Києва і влаштувалася політичним оглядачем в "Интерфакс-Україна". Власником та директором цього агентства тоді був Олександр Мартиненко — відомий журналіст і колишній пресекретар президента Леоніда Кучми.

"Тоді від нас пішов президентський кореспондент і ми довго довели людину. Абсолютно прозоро, через різні пошукові системи. І її резюме потрапило спочатку до примірального, потім до Мартиненка. Так і взяли", — розповів Суспільному теперішній директор "Интерфакс-Україна" Егор Болтрик.

На новому місці Кардаш, зокрема, записувала інтерв'ю з високопосадовцями — наприклад, головою Офісу президента Андрієм Ермаком чи генпрокурором Андрієм Костиним. Деякі матеріали вона готувала разом зі своїм шефом Мартиненком.

У травні 2024 року він помер. Новий головний редактор Дмитро Кошовий був незадоволений роботою Кардаш і через пару місяців після свого призначення вирішив звільнити її. "Я побачив, що людина неспроможна й не виконує своїх обов'язків", — пояснив Кошовий Суспільному.

На запитання, як Кардаш справлялася з роботою раніше, він сказав, що вона працювала спільно з Мартиненком, і "невідомо, чиєї роботи було більше".

"Зі смертю Мартиненка напрямом [новин від президента] провис. Схоже, що він закривав його сам", — сказав Кошовий.

Новина про співпрацю Кардаш із білоруським КДБ шокувала нового головерда "як обухом по голові". Для нас це неперісна історія. Тому що так чи інакше вона торкається Мартиненка. А для нас це людина, яка всіх збрала в одному агентстві. І ця історія кидат тьня на те, що людина так довго відбудувала й на що поклала життя", — каже Кошовий.

Інна Кардаш разом з директором "Интерфакс-Україна" Олександром Мартиненком бере інтерв'ю у голови Офісу президента Андрія Ермака. Київ, серпень 2022 року, сторінка Інни Кардаш у facebook

"Хочеш мене чомусь повчити? Думаю, не варто"

У березні 2025 року Кардаш вийшла заміж за білоруського добровольця, який на той момент кілька років воював за Україну. Через 10 місяців її затримали. Під час обшуку в неї вдома СБУ вилучила дві тисячі доларів, техніку та "предмет циліндричної форми із написом "Тропілова шашка 75г". Офіс генпрокурора оголосив Кардаш підозрою в шпигунстві. У тексті підозри йдеться, що з 2019 року вона "постійно підтримувала контакти з громадянином Білорусі, який для неї здійснював конфіденційне співробітництво зі спеціальними службами Республіки Білорусь".

СБУ опублікувала фрагменти телефонних розмов, на яких, як стверджує спецслужба, знайомий із КДБ пропонує їй співпрацю та обіцяє три тисячі євро щомісяця. "Приймає рішення вас прийняти перша людина нашої країни. Тобто тільки троє людей знають про вас", — каже чоловік. Що на це відповіла Кардаш, СБУ не опублікувала.

За версією слідства, журналістка погодилась і "не пізніше 6 вересня" її співрозмовник сказав їй похитати в будапешт для "конфіденційної розмови". Кардаш приїхала в Угорщину 16 вересня, купила там новий телефон, звідзвонилася з людиною з КДБ, і "в ході розмови він залучив її до конфіденційного співробітництва" зі спецслужбою.

Після повернення Кардаш влаштувалася до Координаційного штабу з питань поводження з військовополоненими, який є підрозділом головного управління розвідки. СБУ опублікувала записи розмов, де журналістка розповідає, як вона готується до проходження детектора брехні.

"Я зрозуміла, що рано чи пізно в мене буде поліграф і я готувала себе до цього. І ти зі стромними питаннями працюєш у голові. Не те щоб переконуєш себе у зворотному, воно так не працює", — каже вона когось на записі прослуховування в своїй квартирі.

За даними слідства, під час роботи в Координаційному штабі з 21 листопада до 19 грудня Кардаш фотографувала службові документи й записувала усні розмови колег з метою подальшої передачі представникам іноземної держави".

СБУ також опублікувала фрагмент відео з квартири Кардаш, де вона "намагається завербувати війна Сил оборони". ТСН стверджує, що це "командир бойового підрозділу, який не зміг встояти перед завлایвою білоруською". Ба більше, у сюжеті "1+1" Кардаш називають "білоруською Мата Харі" та кажуть, що вона "зробила секс своїм основним козирем". Ці твердження широко розлетілися інтернетом. Але пізніше на суді прокурор сказав, що насправді на цих кадрах Кардаш намагається завербувати свого чоловіка. На відео розмови фрази білоруськи скомпільовані, контекст до кінця не зрозумілий.

"Ти хочеш пояснити мені, людині з десятирічним досвідом стажу в службах, як це працює? Ти хочеш мене чомусь повчити? Я думаю, не варто... Тобі було роздумано, чим, як і що, — каже на записі вона. — Тебе ніхто ні до чого не примує. Взагалі. Не хочеш — не треба... Це не КДБ — це набагато вище. Ніхто мене в цьому житті не чіпати. Особисто для мене це н*здещь добре... Тебе ніхто не чіпати..."

"Це так не працює, — відповідає її чоловік. — І ти зі своїм десятирічним стажем мала б це зрозуміти".

"З умовами в СІЗО просто тридцять"

Після затримання Шевченківський суд Києва заарештував Кардаш. Засідання відбувалося без журналістів. Білоруська захиска адвокатка з Центру безоплатної правової допомоги Катерина Юсюпова, її послуги оплачує держава. Вона подала скаргу на арешт, Київський апеляційний суд розглянув її 16 лютого. Захисниця переконувала, що на волі Кардаш нікуди не втече, а підозра необґрунтована.

"Документи, які нам були відкриті, не доводять злочину, в якому обвинувачується моя підзахисна. Тим паче вона повідомляла й роз'яснювала і в суді, і під час допиту слідчого, в чому саме полягало спілкування, яке їй закидають як шпигунство", — сказала Юсюпова.

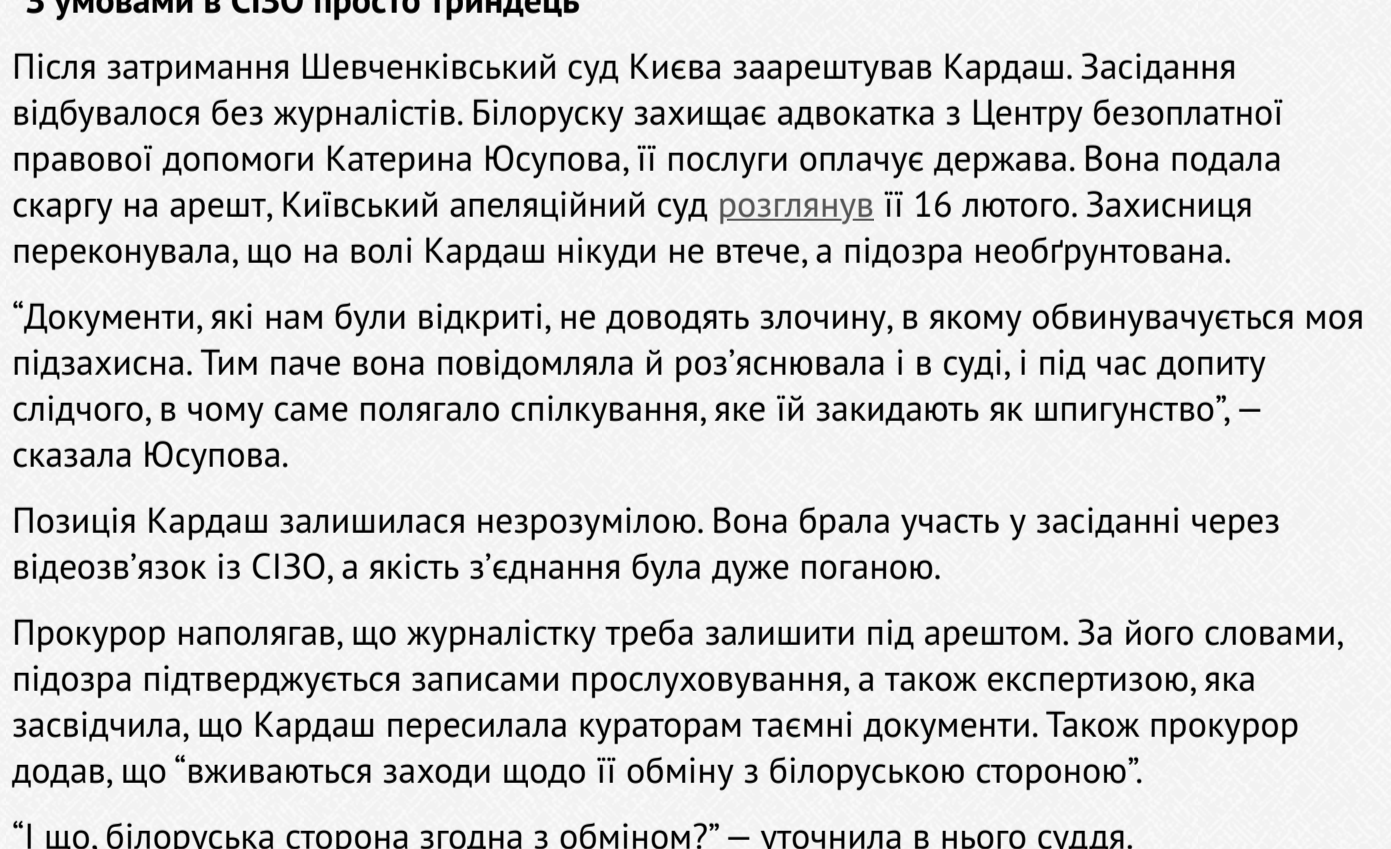
Позиція Кардаш залишилася незрозумілою. Вона брала участь у засіданні через відеоз'язок із СІЗО, а якість з'єднання була дуже поганою.

Прокурор наполягав, що журналістка треба залишити під арештом. За його словами, підозра підтверджується записами прослуховування, а також експертизою, яка засвідчила, що Кардаш переслала кураторам таємні документи. Також прокурор додав, що "вживаються заходи щодо її обміну з білоруською стороною".

"І що, білоруська сторона згодна з обміном?" — уточнила в нього суддя.

"Я не маю цих даних, просто це образі це комунікація між ними", — сказав прокурор. Апеляційний суд залишив Кардаш під вартою.

Через місяць у Шевченківському районному суді відбулося ще одне засідання щодо продовження арешту. Кардаш була на ньому особисто, але суддя на прохання прокурора перевела слухання в закритий режим. Тож позиція самої журналістки знов залишилася невідомою.

Суддя Шевченківського райсуду Києва Антоніна Кваша зачитує рішення про продовження тримання під вартою журналістки з Білорусі Інни Кардаш, яку в січні затримали за підозрою в шпигунстві на користь КДБ. Київ, 18 березня 2026 року, Суспільне Новини/Іван Антипенко

Коли суддя вийшла із зали для написання рішення, Кардаш була розлючена й сварилася з прокурором. Вона скаржилася, що "з умовами в СІЗО просто тридцять" і "ті там утробляють".

"Я про це нічого не знав і слідчі теж. Напиши на нас, щоб вас забезпечили", — відповів прокурор.

"Мені просто цікаво, а яке завдання виконувала? Ви ж чудово знаєте, що я не співпрацювала з КДБ!" — лютувала Кардаш в боксі для підсудних.

"Це ми вирішимо далі", — відповів прокурор.

"А, ми вирішимо"? Що я співпрацювала?! Відмовилась так?! — сказала підозрювана.

Відповідати на запитання Суспільного суддя відповіла, що одне засідання щодо повернення суддів їй оголосила рішення, продовжити Кардаш арешт до 20 квітня. У цей день закінчується строк досудового розслідування і в СБУ буде вибір: продовжувати слідство чи направити справу в суд для розгляду по суті. Якщо суд зрештою ухвалить обвинувальний вирок, Кардаш заргуюватиме від 10 до 15 років колонії.

Автори: Олексій Арунян, Іван Антипенко

Теги: СБУ | ЗМІ | Мартиненко Олександр | Костин Андрій | Ермак Андрій | Ермак | СІЗО | СІЗО | СІЗО | РБ | Кардаш Інна | Білорусь | Апеляція | Шпигунство | Дипломатія | Журналістика | Журналіст | СБУ

Максим Левченко
ВИПУСКОВИЙ РЕДАКТОР

29 березня 2026 г., 10:51 | Переглядів: 2472 | Коментарів: 0

Роздрукувати | Надіслати товаришу

Коментарі:

Comments powered by Disqus

Головна | Про нас | Статті | Архів | Контакти

Невдоволення | Репортажі | Корупція | Економіка | Новини світу

Конфлікти | Політика | Корпоративні конфлікти | Кримінал

Позиція | Коментарі | Різне

Думка | Політика | Економіка

Події | Війна

Відео | Блоги

2015-2026 © АНТИКОР — національний антикорупційний портал

Використання матеріалів сайту дозволено лише за умови повного цитування АНТИКОР з посиланням на джерело. Усі права на текст, зображення, фотографії та відеоматеріали належать їх авторам.

Facebook | Twitter | YouTube

RSS-подписка | Email-розсилка | Мобільна версія